روزنه

دعوت رئیس قوه قضائیه به شرکت در راهپیمایی ۲۲ بهمن

● **میزان:** آیت‌الله آملی‌لاریجانی، رئیس قوه‌قضائیه، ۲۲ بهمن را نماد استقلال‌طلبی، عزت‌خواهی، ایستادگی و قیام ملت ایران دانست و با دعوت از مردم برای حضور در راهپیمایی این روز گفت: مردم ما علی‌رغم اختلاف‌نظر و سلیقه‌های سیاسی، وقتی پای امنیت ملی به میان می‌آید و بحث اقتدار ملی و مصالح عامه کشور مطرح می‌شود، همه در صحنه حاضر می‌شوند و این سرمایه بسیار گرانبهایی است که همه، به‌ویژه ما مسئولان، باید به آن توجه داشته باشیم.

سیدحسن خمینی:

همه از وضعیت فرهنگی جامعه گلایه داریم

● **جماران:** سیدحسن خمینی در دیدار با وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، معاونان و جمعی از اهالی فرهنگ، هنر و رسانه گفت: امروز چنان‌که مرسوم است، به‌نوعی همه از وضعیت فرهنگی جامعه گلایه داریم. طبیعی هم هست؛ انسان همواره نباید به وضع موجود خودش راضی باشد. ولی بعضی وقت‌ها این نارضایتی پررنگ‌تر و بعضی وقت‌ها کم‌رنگ‌تر است. یادگار امام تأکید کرد: البته به این معنا نیست که کارهای فرهنگی کم انجام داده‌ایم؛ یا اگر می‌گوییم در بخش‌هایی نارضایتی داریم به این معنا نیست که نارضایتی در همه حوزه‌ها وجود دارد. باید اذعان کرد که در بسیاری از حوزه‌ها پیشرفت‌های بسیار بالایی صورت گرفته است. او در بخش دیگر سخنانش گفت: گرفتاری بزرگ ما این است که بیش از اینکه تلاش کنیم خودمان مسلمان باشیم، همه بحثمان این است که مسلمانی چیز خوبی است. سیدحسن خمینی تأکید کرد: مشکلات فرهنگی عمدتا به معنای مشکل اخلاقی است که ریشه‌ها و عللی مثل فقر و بی‌کاری دارد. باید مردم را به سمت خوب‌شدن ببریم نه اینکه برای آنها تعریف‌هایی از خوب‌بودن داشته باشیم. راهش این است که این فضا را از خودمان شروع کنیم تا کلاممان تأثیری در روح و جان افراد داشته باشد. با رفتارتان آموزش دهید و حرف بزنید. او در پایان گفت: جهت مجموعه تولیدات فرهنگی به‌سمت خوب‌ترکردن جامعه باشد؛ نه در راستای اثبات اینکه خوبی چیست. واقعیت این است که هیچ زبانی برای این کار گویاتر از هنر نیست.

همکاری شورای عالی استان‌ها با کمیسیون تلفیق برای حل مشکل آلودگی تهران

● **پایگاه اطلاع‌رسانی شورای عالی استان‌ها:** مرتضی الویری، رئیس شورای عالی استان‌ها، در دیدار با رئیس مجلس شورای اسلامی، ضمن تأکید بر جایگاه شوراها گفت: اداره شهرها و نظارت بر امور شهری باید به پارلمان محلی (شورای شهر) سپرده شود.

الویری ضمن تشریح دیدار خود با رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: در ابتدای این جلسه، علی لاریجانی، رئیس محترم مجلس شورای اسلامی، ضمن ابراز نگرانی از افزایش آلودگی هوا از این‌جانب درخواست کردند با همکاری غلامرضا تاجگردون، رئیس کمیسیون تلفیق مجلس، راهکارهای مناسب برای برطرف‌کردن آلودگی هوا را بررسی کرده و در قالب پیشنهادهایی در صحن مجلس ارائه کنیم تا در لایحه بودجه سال ۹۷ به آنها توجه شود.

مرتضی الویری مبحث مالیات بر ارزش افزوده را از دیگر موضوعات مهم این دیدار دانست و گفت: در این نشست، تأکید کردم این منبع یک درآمد پایدار برای شهرداری‌هاست و قرار بر این شد که در تبادل‌نظر با کمیسیون برنامه‌وبودجه مجلس، تلاش کنیم سهم بیشتری از مالیات بر ارزش افزوده در اختیار شهرداری‌ها قرار گیرد.

رئیس شورای عالی استان‌ها از دغدغه رئیس مجلس در رابطه با برخی اعضای شورای شهر گفت و توضیح داد: رئیس مجلس شورای اسلامی از آموزش‌ندیدن برخی از اعضای شورا ابراز نگرانی کرد و توضیح داد: به این دلیل که برخی از اعضای شورای شهر به وظایف خود و قانون آگاهی ندارند، بعضا دچار تصمیمات غلط یا اقدامات خلاف قانون می‌شوند که جایگاه و وجهه کل شوراها را زیر سؤال می‌برند. ازاین‌رو باید شورای عالی استان‌ها نیز مانند مجلس شورای اسلامی مجموعه‌ای نظیر کمیته انضباطی تشکیل دهد تا قبل از اینکه مشکل برخی از اعضای شورا به هیئت حل اختلاف و سلب عضویت برسد، در این کمیته حل‌وفصل شود و شورای عالی استان‌ها تذکرات لازم را بدهد تا هم جایگاه شورای عالی استان‌ها حفظ شود و هم حقوق مردم ضایع نشود.

الویری تأکید بر آموزش شوراها و توافق دو طرف بر این موضوع را محور دیگر این گفت‌وگو دانست و افزود: آقای لاریجانی تأکید کرد لازم است دوره‌های آموزشی برای شوراها در سراسر کشور برگزار شود. من نیز خطاب به او گفتم آموزش شوراها در قانون جزء وظایف شورای عالی استان‌هاست و ما این مهم را در اولویت کاری خود قرار داده‌ایم تا آن را به صورت فراگیر در سراسر کشور انجام دهیم.

politics@sharghdaily.ir

رئیس‌جمهوری در مراسم جایزه کتاب سال تأکید کرد

ممیزی به فرهیختگان بزرگ واگذار شود

عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری

ایسنا: رئیس‌جمهوری روز گذشته در مراسم افتتاحیه جایزه کتاب سال، با تأکید بر اینکه انقلاب اسلامی ایران نقطه‌عطف بسیار مهمی در اسلام بود، گفت: «انقلاب اسلامی ایران به آرا و اندیشه و تفکرات مردم و همچنین به هویت دینی و ملی ما عزت بخشید و در این تحول و انقلاب بزرگ، کتاب، مکتوب، سخن و صوت نقشی بسیار اساسی داشت».

حجت‌الاسلام حسن روحانی تأکید کرد: «بدون تعارف باید گفت که بخشی از جامعه ایران که جامعه مذهبی و متدین و انسان‌هایی اهل مسجد و عبادت بودند، متأسفانه بنا به دلایلی از هنر و بخش‌های مختلف آن، از جمله نقاشی، موسیقی، تئاتر و... فاصله می‌گرفتند و گاهی از آن فرار می‌کردند. حتی در دوره‌ای این افراد از دبیرستان و دانشگاه نیز بنا به دلایلی فاصله می‌گرفتند و محیط آنها را مناسب برای فرزندان خود نمی‌دانستند».

او با بیان اینکه در دورانی ورود به دانشگاه‌های به معنای بی‌دینی بود، ادامه داد: «در آن دوران فردی که به دانشگاه می‌رفت گویی از بهشت وارد دانشگاه شده و چنانچه فردی از حوزه‌ها به دانشگاه‌ها وارد می‌شد دیگر به او نگاه نمی‌کردند. در آن زمان فراگرفتن علوم جدید بسیار سخت بود و اگر طلبه‌ای می‌خواست درس‌های کلاسیک دبیرستانی بخواند او را از حوزه اخراج می‌کردند اما انقلاب اسلامی، اقشار و گروه‌های مختلفی را به هم متصل و میان آنها انسجام ایجاد کرد». رئیس‌جمهوری با اشاره به برخی تفکرات رایج در پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، عنوان کرد: «در آن زمان در تمام حوزه علمیه قم شاید چند عدد بیشتر، آن هم به صورت مخفی رادیو وجود نداشت و داشتن رادیو برابر با نداشتن تدین و اعتقاد بود. همچنین زمانی که برای نخستین‌بار سرودی برای امام خمینی(ره) خوانده شد، به محل بحث تبدیل شد. حال اگر در آن زمان سرودها نوازندگی هم داشتند، دیگر کار بسیار دشوار می‌شد. در این شرایط انقلاب اسلامی فضای جدیدی به روی ما باز کرد و گام جدیدی برای ورود متدینان جامعه به عرصه فرهنگ به ویژه عرصه هنر بود».

تا سال ۵۶ کسی فکر نمی‌کرد حکومت اسلامی ایجاد می‌شود

روحانی با اشاره به نقش متفکران، عالمان و فرهیختگان در تبیین و پایه‌گذاری انقلاب اسلامی، گفت: «در آن زمان بسیار حائز اهمیت بود که متفکران و فرهیختگان وارد بحث‌های مختلفی راجع‌به پایه‌های انقلاب اسلامی شوند و درباره چیستی حکومت اسلامی بحث کنند؛ تا سال ۵۶ کسی فکر نمی‌کرد که حکومت اسلامی ایجاد می‌شود و بحث‌ها و مبارزات در حد قانع‌کردن رژیم برای دست‌برداشتن از برخی امور، به‌ویژه مبارزه با دین بود».

او افزود: «تا سال ۵۶ هدف بیش از مبارزه برای اصلاح برخی امور نبود اما در این سال شرایط مقداری تغییر کرد و زمانی که زمزمه‌ای مبنی بر اینکه طبل نهایی پایان رژیم سلطنتی در حال نوازش است، به گوش رسید، مباحث گوناگونی درباره چیستی نظام اسلامی و اینکه آیا قرار است نظام بعدی، خلافت اسلامی باشد یا حکومت اسلامی و همچنین نقش مردم در این نظام مطرح شد». رئیس‌جمهور گفت: «هم‌زمان با طرح موضوع حکومت اسلامی ده‌ها جلسه با حضور برخی علما و اندیشمندانی نظیر آیات عظام مطهری، بهشتی، موسوی‌اردبیلی، امامی کاشانی و برخی دیگر از فرهیختگان و استادان مطرح شد و در آن درباره مباحثی نظیر اینکه آیا در حکومتی که تشکیل می‌شود، مردم نیز نقش خواهند داشت یا خیر، گفت‌وگو شد. در این جلسات آیات، روایات و سیره پیغمبر مطرح شد و همه مباحث به نحوی به اطلاع امام می‌رسید». روحانی با اشاره به روند تغییر شعارهایی که مردم در جریان انقلاب اسلامی سر می‌دادند از «استقلال، آزادی، حکومت اسلامی» به «استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی»، عنوان کرد: «در مقطعی پس از آنکه مباحث جلسات مختلف به اطلاع امام خمینی رسید، ایشان در پاریس اعلام کردند که حکومت آینده در ایران حکومت جمهوری اسلامی خواهد بود. این تصمیم امام به‌دنبال ده‌ها و صدها جلسه و طرح مباحث بسیار عمیق اتخاذ و اعلام شد و به‌این‌ترتیب از فردای آن روز شعارهای مردم نیز تغییر کرد». او با بیان اینکه امروز پس از ۴۰ سال هنوز برخی مباحث آن زمان مطرح می‌شود و نظر و اندیشه افراد کامل و یکسان نشده و اختلاف نظرهایی وجود دارد، ادامه داد: «درعین‌حال که برخی اختلاف‌نظرها وجود دارد، اما امروز همه جمهوری اسلامی را پذیرفته‌ایم و رأی مردم و قانون اساسی را قبول داریم».

ساواک بر اساس کتاب افراد را محاکمه می‌کرد

رئیس‌جمهوری با تأکید بر اینکه کتاب نقشی اساسی برای جامعه و نسل جوان دارد، عنوان کرد: «زمانی که به موضوع تحریم توتون و تنباکو در بیش از ۱۵۰ سال قبل نگاه می‌کنیم، درمی‌یابیم که در آن زمان با یک سطر و مکتوبی کوتاه تحولی بزرگ در جامعه اسلام ایجاد شد. در زمان پیش از پیروزی انقلاب اسلامی نیز مشاهده می‌کردیم که زمانی که ساواک به خانه‌ای حمله می‌کرد، کتابخانه آن مکان اولین مقصد آنها بود و آنها افراد را بر مبنای کتاب‌هایی که در کتابخانه‌شان قرار می‌دادند محاکمه می‌کردند. ورود سیاست به دسته‌های عزاداری در ایران نتیجه نقش نویسندگان و انتشار مقالات آنها در روزنامه‌ها، کتاب‌ها و اعلامیه‌ها بود. انقلاب اسلامی ایران، انقلاب بیان، قرائت و سخن است».

وزارت ارشاد ممیزی را به فرهیختگان واگذار کند

روحانی همچنین درباره نقش دولت در حمایت از نویسندگان با بیان اینکه دولت در این زمینه باید تسهیل‌گر و کمک‌کننده باشد، تأکید کرد: «یکی از مسائلی که درباره نویسندگان مطرح می‌شود، موضوع ممیزی است. در این زمینه وزارت ارشاد باید ممیزی خود را به انجمن‌های نویسندگان، ناشران و فرهیختگان بزرگ واگذار کند تا این فرایند در آنجا دقیق‌تر انجام شود». او با تأکید بر اینکه انجام هر کاری که به اهل آن واگذار شود موفق‌تر خواهد بود، افزود: «به‌طورمثال در کشور ما زمانی که می‌خواهیم فردی را برای مجلس یا ریاست‌جمهوری کاندیدا کنیم، او را به مراجع مختلف ذی‌صلاح معرفی می‌کنیم و از فیلترهای مختلف عبور می‌دهیم، اما در دنیا شرایط به گونه دیگری است؛ در برخی کشورها دو، سه حزب بزرگ فعالیت می‌کنند و این احزاب برای حفظ آبروی خود تمام فیلترهایی را که ما لحاظ می‌کنیم، در داخل گروه و حزب خود در نظر می‌گیرند و در نهایت فردی را به‌عنوان کاندیدا معرفی می‌کنند». رئیس‌جمهوری با بیان اینکه هر دو جامعه دارای فیلترهایی است، ادامه داد: «در اینکه یک تصمیم در اتاقی گرفته شود یا اینکه در یک سالن بزرگ، تفاوت بسیاری وجود دارد و در سالن می‌توان تصمیمات بهتری گرفت. در همین راستا نیز در بخش‌های گوناگون، از جمله کتاب، فیلم، تئاتر و بخش‌های دیگر فرهنگ و هنر باید چنین کاری انجام شود و امور را به مردم و انجمن‌های تخصصی واگذار کنیم». روحانی با تأکید بر اینکه امروز فضای مجازی دنیای جدیدی را آغاز کرده است، گفت: «در دوره‌ای نویسندگان و اندیشمندان می‌نوشتند و مردم مطالب آنها را می‌خواندند، اما امروز این مردم هستند که می‌نویسند و نویسندگان و اندیشمندان مطالب آنها را می‌خوانند. امروز در دوره‌ای قرار داریم که ابتدا نویسندگان باید کتاب‌ها و مطالب جوانان را که در فضای مجازی به طور مداوم می‌نویسند و می‌گویند، مطالعه کنند».

دعوت روحانی برای شرکت مردم در راهپیمایی

همچنین، رئیس‌جمهوری روز گذشته در جلسه هیئت دولت، همه مردم ایران در سراسر کشور، اعم از زن و مرد و جوانان را به حضور باشکوه‌تر و مصمم‌تر در راهپیمایی ۲۲ بهمن دعوت کرد و گفت: «امروز باید با حضور باشکوه خود به همه آن توطئه‌ها پاسخ قاطع و محکم بدهیم. نسل جوان هم بایستی در این راهپیمایی، عزم خود را برای شکوفایی اقتصادی و اشتغال‌زایی در کشور و طرح‌هایی که می‌توانند بازآفرینی و شکوفایی ایجاد کنند، نشان دهد».

وزیر خارجه ترکیه با روحانی و ظریف دیدار کرد

مذاکره در نیم‌روز

۱۹ روز بعد از حمله ترکیه به عفرین در شمال سوریه، حالا وزیر خارجه این کشور به تهران آمده تا با محمدجواد ظریف و حسن روحانی رایزنی کند. ناگفته پیداست که موضوع اصلی این سفر، سوریه و حمله ترکیه به مناطق شمالی این کشور است. البته حضور حسین جابری‌انصاری، نماینده ویژه وزیر خارجه ایران، در سوریه و سدات اونال، نماینده ترکیه در مذاکرات سوچی و آستانه، در دو سوی میز مذاکره روز گذشته وزرای خارجه ایران و ترکیه شاهدی بر این ادعاست. مولود چاووش‌اوغلو روز گذشته در رأس هیئتی سیاسی به تهران آمد. سفری نیم‌روزه که خود آن را نتیجه‌بخش خوانده است. چاووش‌اوغلو در توییتی نوشته «در سفری که به تهران داشتم، یک دیدار نتیجه‌بخش را با محمدجواد ظریف انجام دادم. همچنین با حسن روحانی، رئیس‌جمهور ایران، دیدار دیگری داشتم». روز گذشته چاووش‌اوغلو بعد از دیدار با محمدجواد ظریف، با رئیس‌جمهوری ایران هم دیدار کرد. مسائل و تحولات منطقه‌ای موضوع هر دو دیدار بود. روحانی گسترش روابط دوستانه و برادرانه با همسایگان و به‌ویژه ترکیه را اصلی مهم در سیاست خارجی و منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران دانست و بر تلاش در راستای توسعه، تقویت و تحکیم همه‌جانبه مناسبات و همکاری‌های تهران - آنکارا تأکید کرد.

این سفر در حالی انجام شده که حمله آنکارا به کردهای شمال سوریه بدون وقفه ادامه دارد، آن‌هم درحالی‌که بیش از یک‌سال از مذاکرات چندجانبه سوچی بر سر صلح در سوریه می‌گذرد. از سال گذشته ایران، ترکیه، روسیه و نماینده دولت سوریه و معارضان در سوچی در حال مذاکره هستند؛ مذاکره‌ای که اگرچه آتش‌بس در این کشور را به ارمغان آورد، اما تقسیم‌بندی آن به مناطق امن، از سوی برخی به‌عنوان پیش‌زمینه تجزیه این کشور تلقی شد. بااین‌حال این مذاکرات طبق برنامه بین چند طرف ادامه دارد، همان‌گونه که از اول بهمن حمله به عفرین ادامه دارد. اول بهمن بود که بن‌علی ییلدریم، نخست‌وزیر ترکیه، از ورود نیروهای نظامی ترکیه به عفرین در شمال سوریه خبر داد. ییلدریم گفت نیروهای زمینی این کشور با هدف ادامه عملیات خود علیه نیروهای کرد «ی.پ.گ» و «پ.ی.د» وارد خاک سوریه شوند و این نیروها را از عفرین خارج کنند. وزارت امور خارجه ایران در نخستین واکنش به عملیات نظامی ترکیه در شمال سوریه ابراز امیدواری کرد «این عملیات فورا پایان یابد و از تعمیق و گسترش بحران در مناطق مرزی ترکیه و سوریه جلوگیری به عمل آید». بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران، ساعاتی بعد از آغاز عملیات زمینی ترکیه در عفرین سوریه، گفت ایران تحولات جاری را «از نزدیک و با نگرانی» پیگیری می‌کند و هشدار داد تداوم بحران در عفرین ممکن است باعث «تقویت مجدد گروه‌های تکفیری - تروریستی» در مناطق شمالی سوریه شود. نیروهای دموکرات سوریه که بخش عمده‌ای از آنها را کردها تشکیل می‌دهند، در سال ۲۰۱۶ موفق شدند با کمک نظامیان آمریکایی، داعش را از منبج بیرون برانند، ترکیه که به‌شدت مخالف استقرار شبه‌نظامیان کرد در شرق رودخانه فرات است، در آن زمان خواهان خروج این نیروها از منبج شده بود. این نقطه که نزدیک عفرین است، به جهت برخی اعتراض‌ها از سوی مقامات ترک شد. رجب‌طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، آمریکا را متهم کرد که علیه منافع کشورش، ایران و روسیه در شمال سوریه عمل می‌کند. رئیس‌جمهور ترکیه از آمریکا خواست تا نیروهای خود را از شهر منبج در سوریه خارج کند. اردوغان پیش‌تر آمریکا را متهم کرده بود که در دوران ریاست‌جمهوری باراک اوباما، در منبج کلاه سر ترکیه گذاشته است. ملاقات وزیر خارجه ایران و ترکیه در حالی انجام شده که سخنگوی کرملین گفته «احتمال برگزاری نشست سه‌جانبه رؤسای جمهور ایران، روسیه و ترکیه درباره سوریه وجود دارد، اما هنوز تصمیمی دراین‌باره گرفته نشده است».

چاووش‌اوغلو به دنبال چیست

صادق ملکی . تحلیلگر مسائل ترکیه

تحلیل تحولات منطقه پیچیدگی‌هایی دارد و با توجه به تحولات میدانی سیال، آینده منطقه پرابهام است. همین تحولات پرابهام دلیلی بر ابقای بشار اسد در آینده سوریه است؛ چون نمی‌توان گروه یا فردی را انتخاب کرد که در استانداردهای جایگزینی اسد باشد؛ اما دراین‌میان تغییرات میدانی به نفع ترکیه و روسیه در سوریه اتفاق افتاده است. بعد از برکناری «احمد داوود اوغلو» از مقام نخست‌وزیری، ترکیه به فکر تغییر «تاکتیک» خود در سوریه افتاد؛ اما در راهبردهای خود تغییر ایجاد نکرد و فقط تاکتیک جایگزینی را انتخاب کرده تا از شرایط بحرانی عبور کند. قبل از آن شرایط میدانی در سوریه علیه ترکیه بود و آنها می‌خواستند از شرایط بحرانی عبور کنند. برای همین آنها با پیشنهاد و ابتکار عمل مسکو درباره اجلاس آستانه و بعدها سوچی موافقت کردند و بعد از آن ایران با این دو کشور همراهی کرد این راهنمای نحوه ورود باید راهنمای تحلیل ما برای درک این دو اجلاس و جایگاه کشورها در آن باشد. این امر نشان می‌دهد که اگرچه مناطق کاهش تنش در سوریه ایجاد شده؛ اما برخی از تحلیلگران می‌گویند تن‌دادن ترکیه به اجلاس آستانه و سوچی برای تجدید سازمان و تغییر عملیات خود است. عملیات عفرین می‌تواند اثبات این موضوع باشد. در واقع آنکارا از اجلاس سوچی و مذاکرات آستانه به‌عنوان پوشش برای تغییر اهداف خود استفاده می‌کند. اگر به سیاست‌های چند سال گذشته ترکیه نگاه کنید، یکی از دلایل ظهور کانتون کردی، سیاست‌های ترکیه در سوریه بوده است. شرایطی که در سوریه ایجاد شده، فارغ از انتقادهای جدی به عملکرد بشار اسد، بخش مهمی به سیاست‌های ترکیه و حمایت‌هایی که از داعش به عمل آورده، برمی‌گردد. این سیاست‌ها سبب کلنگی‌شدن وضعیت در سوریه شده است. از طرفی به نظر می‌رسد شرایط ترکیه درباره عملیات عفرین از نظر دیپلماسی عمومی نسبت به قبل بحرانی‌تر شده است. با توجه به انتقاداتی که از جانب ایران به این عملیات شده، به نظر می‌رسد این سفر تلاش برای توضیح‌دادن به مقامات ایرانی درباره اهداف این عملیات باشد و تلطیف ذهنیت مقامات ایرانی و افکار عمومی ایران نسبت به این عملیات به شمار می‌رود؛ اما در خود ترکیه برخی اعتقاد دارند اگر دولت به جای مبارزه با کردها به حقوق برابر شهروندی اهمیت دهد، دیگر کردها تهدید نخواهند بود.

نگرانی‌های ترکیه

سیامک کاکایی . تحلیلگر مسائل ترکیه

سیاست و رویکرد ترکیه در هفته‌های اخیر در ارتباط با حمله به شمال سوریه نکات و موضوعاتی را دربر می‌گیرد که شایان تحلیل است. آن‌گونه که مقامات دولتی و شخص اردوغان اعلام کرده‌اند، این اقدام‌ها در راستای مقابله با شرایط نگران‌کننده در شمال سوریه بوده و بعد از آن نیز اعلام کردند آمریکا سعی دارد در شمال سوریه -هم‌مرز با ترکیه- نیروهای شبه‌نظامی تشکیل دهد. از منظر ترکیه، سیاست‌های آمریکا در ارتباط با سوریه و حمایت از کردهای آنجا نگران‌کننده است. مسئله دوم نگرانی ترک‌ها از افزایش مطالبه کردی در سوریه بود. با روند تحولات چند هفته گذشته، دو نگاه عمده در بازیگران دیگر در قبال اقدامات ترکیه وجود دارد؛ اول گروهی که با نوعی مماشات و نظاره‌گری اقدامات ترکیه را مشاهده می‌کنند و دوم بازیگران دیگری مانند سوریه که این اقدامات را نقض حاکمیت ملی خود قلمداد کرده‌اند. ایران هم از ترکیه خواسته است به اقدامات خود در سوریه پایان دهد.

به نظر می‌رسد نگرانی‌های ترکیه از روند تغییرات بعدی در سوریه است که در آن، افزایش تحرکات کردها منجر به ایجاد شرایطی شود که در آینده منافع ملی ترکیه را با مشکل روبه‌رو کند. شرایط سوریه روند جدیدی پیدا کرده است. به نقشه و جغرافیا سوریه که نگاه می‌کنید، بخشی از مناطق در اختیار کردهاست. وضعیت بحرانی که از حضور داعش و گروه‌های تروریستی دیگر در سوریه وجود داشته تا حدود زیادی خاتمه یافته است. بنابراین نگاه بازیگران به سوریه، ممکن است در آینده دستخوش تغییراتی بشود. در این میان، ترکیه بازیگری است که در روند تحولات سوریه نقش‌های یکسانی نداشته است؛ به این مفهوم که در ابتدا از گروه‌های مخالف دولت مرکزی حمایت کرد و هنوز هم از ارتش آزاد حمایت می‌کند و معتقد است بشار اسد باید از قدرت کنار برود؛ اما در یک سال گذشته تغییری در مواضع ترکیه به وجود آمد.

هرچند احتمال گسترش عملیات‌های نظامی کمتر است؛ اما از طرف دیگر، احتمال کاهش نگرانی‌های ترکیه نیز بسیار کم است. ترکیه از سویی به اقدامات آمریکا بدبین است و از طرفی دیگر چشم‌انداز تحولات بعدی سوریه نیز برای این کشور روشن نیست. بازیگران منطقه و بین‌الملل نقش مهمی در روند تحولات سوریه داشته و دارند؛ اما ترکیه دنبال افزایش وزن سیاسی و نظامی خود در مسائل سوریه است تا از این طریق دامنه تهدیدهای امنیتی خود را کاهش دهد.

خبر

حرف‌های جلال‌الدین فارسی علیه موسوی

● **شرق:** جلال‌الدین فارسی دیروز به خبرگزاری فارس گفته است که میرحسین موسوی از ابتدا هم با امام نبود. زمانی که حزب جمهوری اسلامی تأسیس شد، میرحسین موسوی هم وارد حزب شد. عباس سلیمی‌نمین از چهره‌های اصولگرایی که در حوزه تاریخ پژوهش می‌کند، منتقد این نگاه هم‌مسلکانش به حوزه تاریخ است و معتقد است روایتی که برخی اصولگرایان از تاریخ معاصر می‌دهند و گرایش‌ها و اختلافات سیاسی امروز را در خوانش خود از تاریخ دخیل می‌کنند، اشتباه است. رسانه‌های اصولگرا هرازگاهی سراغ برخی چهره‌های سیاسی می‌روند و اختلافات گذشته را بهانه‌ای برای تسویه‌حساب‌های سیاسی امروز می‌کنند. جلال‌الدین فارسی که این روزها گوشه‌نشین عرصه سیاست است اما روزگاری نامزد ریاست‌جمهوری از سوی حزب جمهوری اسلامی بود، گفته است: «حقیقت این است ما نمی‌دانستیم که چرا فردی مانند موسوی به حزب آمد و حتی چندین سال بعد متوجه شدم که موسوی با آقا خویشاوند است. موسوی پیرو پیمان بود و پیمان نیز مرد منحرفی بود و در نظر امام (ره) و مجتهدین یک‌شبه کمونیست و مارکسیست تلقی می‌شد». جلال‌الدین فارسی سال ۸۸ هم به روزنامه ایران گفته بود: «این فرد با انتشار سرمقاله‌ای با عنوان «دکتر حبیب‌الله پیمان، متفکر بزرگ اسلامی» در حالی که پیمان در نظر امام(ره) و مجتهدین یک‌شبه کمونیست و مارکسیست تلقی می‌شد، مورد انتقاد شدید اعضای شورای مرکزی حزب قرار گرفت. اعضای شورای مرکزی از شهیدان بهشتی و باهنر گرفته تا آقایان اردبیلی، عسگراولادی و بادامچیان شدیدا در حضور آقا به میرحسین انتقاد کردند و تماما حرفشان کناره‌گیری او از روزنامه بود».

این در حالی بود که موسوی با حمایت شهید بهشتی به شورای مرکزی حزب جمهوری اسلامی راه پیدا کرده و آیت از این موضوع به‌شدت ناراحت بود. آنچه این روزها جلال‌الدین فارسی تکرار می‌کند، حرف جدیدی نیست و آن زمان هم آیت، موسوی را شاگرد پیمان و مرید مصدق می‌دانست و بارها با تأکید بر همین نکته به موسوی تاخت. در جلسه رأی اعتماد موسوی برای وزارت خارجه، حسن آیت نطقی پر از اتهام علیه موسوی ایراد کرد که اعتراض رئیس‌جمهوری وقت را برانگیخت. بخشی از جریان راست حزب جمهوری اسلامی در این سال‌ها سعی داشته‌اند با تأکید بر اختلافات آیت و نخست‌وزیر وقت، او را به عنوان عامل قتل حسن آیت معرفی کنند. حسن آیتی که به اعتراف بسیاری تا روزهای آخر عمر خود هم با مظفر بقائی مرشد پیشین و رئیس حزب زحمتکشان ارتباط داشت. دفاع اصولگراها از حسن آیت در شرایطی است که عبدالرضا داوری، از نزدیکان محمود احمدی‌نژاد، دو سال پیش گفته بود: «۲۴ سال قبل آقای لطف‌الله میثمی در نشریه راه مجاهد مقاله‌ای با تیتر «... و آیت شیفته بقایی بود» منتشر کرد و در آن مدعی شد امام‌خمینی(ره) بعد از مطالعه متن بازجویی‌های مظفر بقایی در سال ۶۵، دستور دادند که نام دکتر سیدحسن آیت از فهرست شهدای انقلاب حذف شود. آن زمان از سوی مؤسسه تنظیم نشر آثار امام و مرحوم سیداحمد خمینی که هنوز در قید حیات بود، واکنشی به این ادعا نشان داده نشد... مرحوم عزت‌الله سحابی در کتاب خاطرات خود مدعی شده که آقای حسین شریعتمداری در سال ۶۹ به او گفته «دکتر آیت تا آخرین لحظه با مظفر بقایی در ارتباط بوده و آن‌قدر شیفته بقایی بود که حتی در نحوه اصلاح موی سر و مدل عینک هم از مظفر بقایی تبعیت می‌کرد و بعد از آنکه امام خمینی اعترافات بقایی در مورد ارتباطات وی با مرحوم آیت را خواندند، دستور دادند که نام دکتر آیت از لیست شهدا حذف شود». عباس سلیمی‌نمین هم سال ۹۱ به مهرنامه گفته بود: «آنچه جزء مسلمات تاریخی می‌دانیم این است که آیت با مظفر بقایی کار کرده و عضو حزب زحمتکشان بوده، البته ایشان مدعی است سال ۴۲ و ۴۳ فاصله گرفته، اما به‌لحاظ مشی و شیوه، شیوه مظفر بقایی را در این نقطه تاریخی دنبال می‌کند نه نظرات امام را. یعنی خیلی تعبدی به رهنمودهای امام از خودش نشان نمی‌دهد». اینکه اصولگرایان نخست‌وزیر زمان امام را متهم به دفاع از مصدق می‌کنند، همان خطی است که حزب زحمتکشان و مظفر بقائی و به تبع او حسن آیت دنبال می‌کردند. دشمنی حزب زحمتکشان با محمد مصدق و جبهه ملی حتی میان بقایای اعضای آن تا این سال‌ها هم ادامه دارد. بادامچیان گفته است: «یکی از نقاط اختلاف شهید آیت و مهندس موسوی، طرفداری جدی او از دکتر مصدق بود، به‌گونه‌ای که تا قبل از فاجعه هفتم‌تیر که مهندس موسوی سردبیری روزنامه جمهوری اسلامی را برعهده داشت، بسیاری از صفحات این روزنامه به طرفداری از دکتر مصدق اختصاص می‌یافت». جلال‌الدین فارسی زاده ۱۳۱۲ در مشهد است. نماینده دوره دوم مجلس شورای اسلامی و نخستین نامزد حزب جمهوری اسلامی در اولین انتخابات ریاست‌جمهوری در ایران بود که پس از مشخص‌شدن ایرانی‌الاصل‌نبودنش ناچار به کناره‌گیری شد. در دوران حکومت پهلوی، او مدتی ناظم دبیرستان کمال در محله نارمک تهران بود، سپس برای یادگیری جنگ چریکی به لبنان رفت. پس از انقلاب به عضویت مجلس خبرگان قانون اساسی و ستاد انقلاب فرهنگی ایران درآمد. در سال ۱۳۷۱ خورشیدی، در پی قتل یک نفر در روستایی در اطراف طالقان دادگاهی شد. دادگاه این قتل را از نوع غیرعمد تشخیص داد. این رأی چند بار نقض شد تا در نهایت به دیوان عالی کشور رفت و رأی به تبرئه فارسی داده شد.